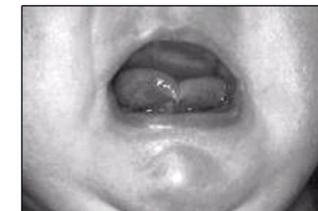

Een (te) korte tongriem bij pasgeborenen en oudere kinderen

Wat is een (te) korte tongriem?	2
De gevolgen van een (te) korte tongriem	2
Wat kan er aan gedaan worden?	4

Wat is een (te) korte tongriem?

De tongriem is het 'velletje' waarmee de tong vastzit aan de bodem van de mond. Bij een (te) korte tongriem zit de tongriem zo vast aan het puntje van de tong dat het bijna niet meer mogelijk is om de tong te bewegen. Een (te) korte tongriem komt bij pasgeborenen vrij regelmatig voor. In 44-50% van de gevallen blijkt het erfelijk te zijn.

Een (te) korte tongriem verdwijnt meestal vanzelf. Bij vier van de vijf mensen scheurt het spontaan, doordat een vork of lepel per ongeluk onder de tong terecht komt of door een ander hard voorwerp waarmee men in de mond zit.

In Nij Smellinghe stellen we een (te) korte tongriem vast aan de hand van de Hazelbakerscore. Dit is een lijst waar de belangrijkste kenmerken van de tong op staan, met punten erbij. Het gaat om uiterlijke en functionele kenmerken.

De uitslag van deze test bepaalt de diagnose: heeft je baby een (te) korte tongriem of niet. De uitslag en de eventuele behandeling worden altijd met jou besproken.

De gevolgen van een (te) korte tongriem

Voor pasgeborenen:

Een (te) korte tongriem kan er bij de pasgeborene voor zorgen dat de tong niet ver genoeg over de onderkaak heen komt. Je baby kan hierdoor de tepel niet goed pakken en kan het vacuüm niet vasthouden. Hierdoor laat je baby vaak los en hoor je een klakkend of smakkend geluid. Bij de moeder kan dit zorgen voor tepelkloven en kneuzingen aan de tepel. Ook kan dit zorgen voor onvoldoende melkproductie en borstontsteking veroorzaken, terwijl je baby achterblijft in de groei.

Uit onderzoek blijkt dat ongeveer 75% van de moeders met een baby met een (te) korte tongriem borstvoedingsproblemen ervaart. Slechts bij 16% verloopt de borstvoeding zonder problemen. Als een (te) korte tongriem bij borstvoeding een obstakel is, is het verstandig om de tongriem in de eerste levensweek te laten knippen.

Voor oudere kinderen/volwassenen:

Logopedisten geven aan dat 71% van de kinderen met een (te) korte tongriem spraakproblemen hebben als gevolg van verminderde tongbeweeglijkheid. De kinderen hebben vooral problemen met de letters T, D, Z, S, TH, N en L. Een (te) korte tongriem geeft vooral problemen bij het duidelijk uitspreken van woorden. Doordat de tongbeweeglijkheid niet groot is kunnen kinderen en volwassenen moeite hebben met het nat maken van de lippen en tanden, maar ook met het schoonhouden van de tanden en kiezen. Hierdoor blijven etensresten makkelijker onder de tong en tussen tanden en kiezen zitten, waardoor er wondjes en gaatjes kunnen ontstaan.

Een spleetje tussen de onderste, middelste snijtanden is een veel voorkomend beeld. Ook op sociaal gebied kunnen problemen ontstaan, zoals moeite met het likken aan een lolly of ijsje, het bespelen van een blaasinstrument, maar ook tongzoenen. Volwassenen geven vaak aan dat zij zich schamen voor deze aandoening en als kind hiermee veelvuldig zijn gepest.

Wat kan er aan gedaan worden?

Bij pasgeborenen:

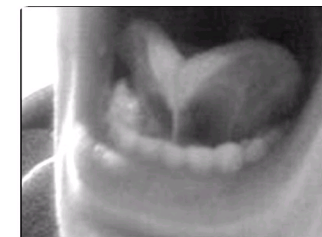
De (te) korte tongriem wordt doorgeknipt. Dit duurt hooguit vijftien seconden en kan op twee manieren. De 'knipper' pakt de tong met duim en wijsvinger vast en trekt deze omhoog of er wordt een steel met een hartje aan het uiteinde tegen de onderkant van de tong gezet om de tong te beschermen, zodat de tongriem zichtbaar wordt. Er wordt een smalle, steriele schaar onder de top van de tong geplaatst en dan knipt men de tongriem in.

Als de tongriem erg strak is knipt men 2 tot 3 keer. Nabloeden gebeurt bijna niet omdat er erg weinig bloedvaten en zenuwen in de tong zitten. Hierdoor is de ingreep bijna pijnloos en is pijnstilling of antibiotica niet nodig. Na het knippen, kun je je baby meteen weer aan de borst leggen. Vaak is het verschil meteen voelbaar. Soms moeten pasgeborenen even wennen aan de extra beweeglijkheid die ze gekregen hebben.

Bij oudere kinderen en volwassenen:

Bij oudere kinderen en volwassenen is het knippen veel lastiger. De tongriem is dan steviger van structuur, dat knip je niet 'even' door. Dan is een afspraak met een KNO-arts de beste oplossing. De KNO-arts doet de ingreep met verdoving of zelfs onder narcose.

Colofon

Vrije vertaling (met goedkeuring) van de tekst van: Leveau, C.A.W., Lemmens, E.H.C.P.J., *Frenotomie, een geknipt idee! Een literatuurstudie*, 2004. Scriptieprijs 2004, Vroedvrouwschool te Kerkrade.